

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Затверджую
Ректор

“__” _____ 2023р.

ПОЛОЖЕННЯ

про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями
бакалавра і магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті
імені Богдана Хмельницького

П-442-52-25-2023

Редакція 05

Уведено в дію зі змінами та доповненнями
з 21 вересня 2023 року
Наказ від 21 вересня 2023 року №38/01-05

Даний документ є
інтелектуальною власністю
поширенню без відома університету
не підлягає

Мелітополь
2023

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-442-52-25-2021	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Редакція № 05	
		Аркушів 32	Аркуш 2

ЗМІСТ

1.	Загальні положення	3
2.	Зміст та види практик	6
3.	Організація та керівництво практикою	8
4.	Практика за кордоном	13
5.	Підведення підсумків практики	14
6.	Прикінцеві положення	16
	Додатки	18

1. Загальні положення

1.1. Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (далі – Положення) визначає загальні положення, зміст та види практик, вимоги до організації та керівництва практикою, підведення підсумків з усіх видів практик різних спеціальностей, закордонні програми практик (стажувань). Положення розроблено відповідно до Конституції України; Закону України «Про вищу освіту» з урахуванням вимог нормативно-правових актів у сфері вищої освіти; Положення про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького та інших документів, що регламентують освітню діяльність Університету.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти є невід’ємною складовою освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (далі – Університет). Практична підготовка осіб, які навчаються в Університеті, здійснюється шляхом проходження ними практики на підприємствах, в установах, ФОП та організаціях згідно з укладеними Університетом договорами або у структурних підрозділах Університету, що забезпечують практичну підготовку.

Практична підготовка – обов’язковий компонент освітньо-професійних та освітньо-наукових програм, спрямований на набуття здобувачами вищої освіти Університету професійних та загальних компетентностей, який передбачає:

- 1) оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі майбутньої професії;
- 2) формування у здобувачів вищої освіти професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах;
- 3) виховання потреби систематично оновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності;
- 4) розвиток навичок науково-дослідної роботи і вирішення прикладних завдань;
- 5) формування навичок роботи в команді;
- 6) підвищення здатності до працевлаштування;
- 7) отримання здобувачем вищої освіти досвіду роботи, необхідного для присвоєння професійної кваліфікації.

1.2. Практична підготовка здобувачів вищої освіти Університету забезпечується шляхом включення до освітніх програм і навчальних планів навчальних та виробничих практик. Види і тривалість практичної підготовки визначаються освітньою програмою, навчальним планом і повинні відповідати вимогам стандарту вищої освіти (за наявності) та вимогам професійного стандарту (за наявності).

1.3. Навчальні та виробничі практики разом із практико-орієнтованими складовими інших освітніх компонентів освітніх програм (лабораторні заняття, практичні заняття, індивідуальні практичні заняття, навчальні екскурсії, підготовка проектів тощо), забезпечують наступність і цілісність здобуття здобувачами вищої освіти Університету компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності.

1.4. Для забезпечення практичної підготовки здобувачів вищої освіти Університет укладає договори з підприємствами, установами, ФОП, та організаціями – базами практик. Базами виробничих практик можуть бути: Центри/Лабораторії Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, підприємства, установи та організації різної форми власності, які здійснюють діяльність у сфері освіти, охорони здоров'я та надання соціальної допомоги, мистецтва і спорту, науки і техніки, сільського та лісового господарства тощо і відповідають професійній спрямованості діючих в Університеті освітніх програм. Керівники баз практик (Центрів/Лабораторій МДПУ, підприємств, установ та організацій) зобов'язані забезпечити створення належних умов для проходження здобувачами вищої освіти Університету практики на виробництві, дотримання правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії відповідно до законодавства України.

1.5. Для здобувачів-іноземців бази практик передбачаються у відповідному контракті чи договорі щодо підготовки фахівців і можуть бути розташовані як на території країн-замовників, так і в межах України. Здобувачам-іноземцям у встановленому порядку видаються програма та індивідуальне завдання. Після закінчення практичної підготовки вони складають звіт в порядку, встановленому кафедрою. При проходженні практики в межах України здобувачі-іноземці дотримуються цього Положення.

1.6. Визначення бази практики на тимчасово окупованій території України та території держави-агресора забороняється.

1.7. Договори на проведення практик з базами практик укладає ректор Університету. У **Договорі (додаток 1)** зазначаються обов'язки сторін щодо створення необхідних умов для виконання здобувачами вищої освіти

Університету програми практики. Тривалість дії договору погоджується договірними сторонами. Договір про проведення практики готується у двох примірниках: один – Університету, другий – базі практики та реєструється керівником практик Університету. Примірник договору Університету зберігається у керівника практик Університету, копія договору зберігається на відповідній кафедрі.

1.8. Договір з базою практики на проведення практики може не укладатися, за таких умов:

- бази практики передбачаються у договорі з підприємствами, закладами, установами, організаціями, за яким здійснюється підготовка здобувача вищої освіти Університету;

- практика проводиться в структурних підрозділах Університету;

- керівник підприємства, закладу, установи, організації надсилає керівництву Університету **Клопотання (Додаток 5)** про індивідуальне проходження практики здобувачем вищої освіти Університету;

- здобувач вищої освіти Університету самостійно уклав договір з підприємствами, закладами, установами, організаціями на його працевлаштування і працює за обраним фахом.

У цих випадках за погодженням гаранта освітньої програми, завідувача відповідної кафедри, керівника практик Університету формується наказ базами практики, в якому визначаються відповідні підприємства, організації, заклади, установи, структурні підрозділи Університету.

1.8. Підприємства, організації, установи, заклади, які є базами практик, повинні відповідати таким вимогам: наявність **структур**, що відповідають освітнім програмам, за якими здійснюється підготовка фахівців; наявність кваліфікованих керівників практик здобувачів вищої освіти Університету; можливість надання здобувачам вищої освіти Університету права користування бібліотекою, лабораторіями, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики, а також забезпечення інформаційного та консультативного супроводу.

1.9. Практична підготовка здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами забезпечується доступними формами та технологіями, що враховують обмеження життєдіяльності, обумовлені їх станом здоров'я, відповідно до освітньої програми. Умови проходження практики здобувачами вищої освіти Університету з особливими освітніми потребами визначаються відповідною кафедрою індивідуально для кожного здобувача з урахуванням його стану здоров'я за погодженням гаранта освітньої програми, керівника практик Університету та зазначаються у наказі ректора про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти Університету.

1.10. Норми часу для керівників практик від кафедр визначаються Положенням про планування та облік роботи науково-педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

Відповідальність за організацію та проведення практики покладається на деканів факультетів / директора Інституту Університету. Безпосереднє навчально-методичне керівництво виконанням програми практики забезпечують випускові кафедри Університету разом із керівниками від баз практики. Організаційно-методичну допомогу з питань практики та контроль за її проведенням в Університеті здійснює керівник практики.

2. Зміст та види практик

2.1. Перелік та послідовність усіх видів практики, запланованих програмних компетентностей та результатів навчання; види практики, їх тривалість і терміни проведення визначаються в освітніх програмах та навчальних планах у відповідності до вимог стандарту вищої освіти (за наявності) та вимог професійного стандарту (за наявності).

Дотримання актуальності змісту практик, відповідності останнім тенденціям розвитку певної сфери професійної діяльності забезпечується через процедури перегляду і оновлення освітніх програм **не менше, ніж один раз на три роки** відповідно до Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.

Основним організаційно-методичним документом, що регламентує діяльність здобувачів вищої освіти Університету та керівників практики, є наскрізна програма практичної підготовки здобувачів вищої освіти Університету, на підставі якої випускові кафедри розробляють робочі програми й силабуси в розрізі спеціальностей та видів практик. Програми практичної підготовки повинні відповідати вимогам галузевих стандартів вищої освіти, враховувати специфіку спеціальності та відображати останні досягнення науки і виробництва. Розробка та видання програм практичної підготовки для нових спеціальностей і спеціалізацій здійснюються не пізніше, ніж за семестр до її початку.

Робоча програма та силабус практичної підготовки ґрунтуються на змісті відповідної освітньої програми і є основними навчально-методичними документами, які регламентують мету практики; перелік програмних компетентностей, які набуваються під час практики; заплановані програмні результати навчання; бази проходження практики; зміст практики; індивідуальні завдання; форми і методи контролю; вимоги щодо оформлення звітної документації про проходження практики; критерії оцінювання;

підведення підсумків; перелік навчально-методичної літератури.

Робоча програма (додаток 2) й силабус практичної підготовки обговорюються на засіданні відповідної кафедри (міжкафедральному засіданні), погоджується з гарантом освітньої програми і затверджується завідувачем кафедри (при міжкафедральному засіданні - завідувачами кафедр).

Процедура та терміни розробки, перегляду та оновлення робочої програми практики відбувається відповідно до Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького, Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми освітнього компоненту (навчальної дисципліни, практики) Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. Відповідальність за розробку та затвердження робочої програми практики покладається на завідувачів відповідних кафедр, гарантів освітніх програм та керівників практики від кафедри (кафедр) Університету.

Робочі програми практик розміщуються на сайті Центру освітніх дистанційних технологій і сторінках кафедр офіційного сайту Університету та в паперовому вигляді зберігаються на відповідних кафедрах Університету.

2.3. Видами практик в Університеті залежно від конкретної освітньої програми підготовки здобувачів вищої освіти Університету є:

- навчальна (педагогічна, з фаху);
- виробнича (педагогічна, викладацька, з фаху).

Навчальні практики проводяться з відривом або без відриву від теоретичного навчання та мають на меті – ознайомити здобувачів вищої освіти Університету зі специфікою майбутньої професії, сформувати первинні професійні вміння, навички, компетентності із дисциплін загальної та фахової підготовки.

Виробничі практики проводяться з відривом або без відриву від теоретичного навчання та спрямовані на закріплення, поглиблення та вдосконалення теоретичних знань та практичних умінь, отриманих здобувачами вищої освіти Університету в процесі фахової підготовки, ознайомлення безпосередньо в установі, організації, на підприємстві з виробничим процесом, оволодіння професійним досвідом, формування готовності до фахової діяльності.

Наскрізним компонентом усіх видів практичної підготовки є набуття здобувачами вищої освіти Університету соціальних навичок «Soft skills», зокрема: комунікації, системного мислення, емоційного інтелекту, творчості, лідерства, роботи в команді, тайм-менеджменту, відповідальності, вміння

вирішувати конфліктні ситуації, володіння інформаційно-комунікаційними та цифровими технологіями тощо.

2.4. Відповідно до освітньої програми навчальна практика може бути окремим компонентом або входити до складу інтегрованого освітнього компоненту (дисципліни).

3. Організація та керівництво практикою

3.1. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням в Університеті здійснює перший проректор Університету.

Відповідальними за організацію, проведення і підведення підсумків практики на факультетах / в Інституті / заочному відділі є директор інституту / декани факультетів / проректор із заочної форми навчання та керівник практик Університету.

Керівництво практикою в Університеті здійснюють керівники практики від факультету/Інституту та керівники практик від кафедр. Всі керівники практик затверджуються наказом ректора. Відповідальність за навчально-методичне забезпечення та проведення практики покладається на відповідну кафедру і завідувача кафедри.

Основними обов'язками керівників практики від факультету/ Інституту є:
– контроль за своєчасною розробкою кафедрами проектів наказів ректора з організації практик здобувачів вищої освіти Університету факультету/Інституту і поданням їх на погодження з відповідними структурами та на затвердження ректору;

– проведення із завідувачами кафедр (відповідальними за практику на кафедрах) підготовчої роботи з розробки та укладання договорів щодо проходження практики студентами факультету/Інституту з базами практик, ведення обліку договорів про бази практик та надання допомоги в укладенні цих договорів;

– проведення нарад керівників-організаторів практик від кафедр (відповідальних за конкретні види практик);

– контроль за організацією та проведенням організаційних заходів перед направленням здобувачів вищої освіти Університету на практику;

– контроль за своєчасністю проведення практики та захисту результатів практик на кафедрах;

– звітування на Вченій раді факультету/Інституту.

Безпосереднє керівництво і виконання програми практики здобувачами вищої освіти Університету забезпечують відповідні кафедри разом із гарантами освітніх програм та керівниками від баз практики.

До безпосереднього керівництва виробничою практикою залучаються досвідчені науково-педагогічні працівники Університету та кваліфіковані спеціалісти бази практики.

3.2. Організаційними заходами, що забезпечують підготовку та порядок проведення практики, є:

1) розробка робочих програм практик здобувачів вищої освіти Університету, навчально-методичних матеріалів та форм звітної документації з практики, складання тематики індивідуальних завдань на період проведення практики;

2) визначення баз практик;

3) укладання договорів на проведення практик між Університетом та базами практик;

4) розподіл здобувачів вищої освіти Університету за базами практик;

5) призначення керівників практики від кафедр;

6) направлення здобувачів вищої освіти Університету на бази практик;

7) моніторинг якості проходження практики здобувачами вищої освіти Університету;

8) підготовка форм звітної документації за результатами проходження практики;

9) оцінювання результатів проходження практики.

Наказом ректора про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти Університету визначається:

1) термін проведення та база практики;

2) склад академічних груп здобувачів вищої освіти Університету; керівники практик від кафедри;

3) посадові особи, на яких покладено загальну організацію практики та контроль за її проведенням.

3.3. Розподіл функцій при організації практики.

3.3.1. Керівник практик Університету, директорат Інституту / деканат факультету / заочний відділ:

1) формують і надають на підписання ректору пакет документів для організації практики (договори, проект наказу, графік практик, **Направлення на проходження практики (додаток 3)** тощо);

2) здійснюють контроль за розробкою кафедрами робочих програм практик;

3) забезпечують проведення всіх організаційних заходів перед відбуттям здобувачів вищої освіти на практику: інструктажі з охорони праці і техніки безпеки, профілактичний медичний огляд, якщо це прописано в договорі з базою практики; надання здобувачам вищої освіти Університету

направлення на практику;

4) ведуть журнали реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці, які зберігаються у керівника практик в Університеті (виробничі практики), в директораті / деканаті / кафедрах (навчальні практики); в умовах дистанційного навчання контролюють заповнення здобувачами відповідної Google-форми;

5) здійснюють розподіл здобувачів вищої освіти Університету на практику з урахуванням клопотань з місць практики, замовлень на підготовку фахівців, їх майбутнього місця роботи після закінчення навчання;

6) здійснюють контроль за проведенням практики, вибірково перевірку проходження практики здобувачами вищої освіти Університету безпосередньо на базах практики; аналізують і узагальнюють її результати та надають свої пропозиції щодо вдосконалення практичної підготовки гаранту освітньої програми.

3.3.2. Гаранти освітніх програм спеціальностей, завідувачі відповідних кафедр:

1) формують разом з керівником практик Університету реєстр підприємств, закладів, установ, організацій, ФОП, які є потенційними базами практик за освітніми програмами, та розміщують його на офіційному сайті Університету (керівник практик Університету – на сторінці «Освіта» в рубриці «Практична підготовка», завідувачі кафедр – на сторінках відповідних кафедр офіційного сайту Університету);

2) беруть участь в укладанні договорів про проведення практики здобувачів вищої освіти між Університетом та базами практик;

3) за два місяці до початку практики ознайомлюють бази практики з робочою програмою практики та узгоджують з ними умови ефективного виконання всіх завдань практики;

4) здійснюють контроль за якістю навчально-методичного забезпечення практики на кафедрі;

5) призначають керівниками практик найбільш досвідчених науково-педагогічних працівників кафедри;

6) контролюють якість проведення практики та оцінювання її результатів;

7) призначають науково-педагогічних працівників для оцінювання результатів проходження практики здобувачів вищої освіти Університету;

8) заслуховують на засіданнях кафедри звіт керівників практик про результати проходження практики здобувачами вищої освіти Університету.

3.3.3. Керівники практик від кафедр:

1) розробляють робочу програму практики, сілабус, навчально-

методичні матеріали та форми звітної документації для здобувачів вищої освіти Університету, виносять їх до затвердження на засідання кафедри (міжкафедральне засідання) та розміщують на сайті Центру освітніх дистанційних технологій і на сторінці кафедри офіційного сайту Університету;

2) ознайомлюють здобувачів вищої освіти Університету з порядком проходження практики, програмою практики, її завданнями, формами звітності та забезпечують відповідно до затверджених кафедрою вимог звітною документацією;

3) безпосередньо здійснюють контроль за виконанням програми практики здобувачами вищої освіти Університету;

4) надають методичну допомогу здобувачам вищої освіти Університету щодо виконання програми практики та обробки і використання зібраного матеріалу для оформлення звітної документації з практики;

5) оцінюють результати практики на підставі затверджених кафедрою критеріїв оцінювання;

б) звітують на засіданнях кафедри про результати проходження практики здобувачами вищої освіти Університету.

3.3.4. Керівники баз практики (підприємств, установ, організацій), що здійснюють загальне керівництво практикою відповідно до договору або клопотання:

1) приймають здобувачів вищої освіти Університету на практику згідно з графіком освітнього процесу;

2) призначають наказом керівника бази практики кваліфікованих спеціалістів для керівництва практикою та визначають кожному здобувачу вищої освіти Університету конкретне робоче місце;

3) створюють необхідні умови для виконання здобувачами вищої освіти Університету програми практики, не допускають їх використання на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності;

4) забезпечують здобувачам вищої освіти Університету умови безпечної праці на конкретному робочому місці. Проводять обов'язкові інструктажі з охорони праці: вступний та первинний на робочому місці; у разі потреби навчають здобувачів вищої освіти Університету безпечних методів праці;

5) надають здобувачам вищої освіти Університету можливість користуватися матеріально-технічними засобами та інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програми практики;

б) забезпечують облік виходу на практику здобувачів вищої освіти Університету. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього

розпорядку та про інші порушення повідомляють Університет;

7) після закінчення практики надають здобувачу вищої освіти Університету письмову **Довідку про проходження виробничої практики (додаток 4)**, в якій відображають строки проходження практики, сформовані компетентності та досягнуті програмні результати, визначені в робочій програмі практики відповідно до освітньої програми підготовки (довідки з баз практик зберігаються в директораті Інституту/деканатах факультетів/заочному відділенні впродовж усього терміну навчання здобувача вищої освіти Університету та додаються до його особової справи).

3.3.5. Здобувачі вищої освіти Університету, що проходять практику:

1) одержують від деканату / директорату направлення на проходження практики (виробничої та навчальної на підприємствах, в закладах, установах та організаціях);

2) до початку практики проходять профілактичний медичний огляд, якщо це прописано в договорі з базою практики; проходять інструктажі з охорони праці і техніки безпеки, про порядок проходження практики у керівника практик Університету (виробнича практика), директораті Інституту / деканаті факультету, на кафедрі (навчальна практика);

3) підтверджують проходження інструктажу з охорони праці і техніки безпеки підписом у журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці: з навчальної практики – в директораті Інституту / деканатах факультетів / кафедрах; з виробничої практики – у керівника практик Університету (здобувачі денної форми навчання), на базі практики (здобувачі заочної форми навчання); **в умовах дистанційного навчання заповнюють відповідну Google-форму;**

4) одержують від керівника практики від кафедри методичні матеріали (методичні вказівки, затверджену кафедрою звітну документацію тощо) та консультації щодо оформлення всіх необхідних документів, ознайомлюються з порядком проходження практики, робочою програмою практики та її завданнями;

5) своєчасно прибувають на базу практики;

6) у повному обсязі виконують усі завдання, передбачені робочою програмою практики, а також вказівки керівників практик від кафедри Університету та від бази практики;

7) дотримуються правил охорони праці, техніки безпеки;

8) відповідно до вимог робочої програми практики своєчасно готують звітну документацію й звітують про проходження практики.

3.6. Здобувачі вищої освіти Університету, що уклали договір з підприємствами, установами і організаціями на їх працевлаштування за

обраним фахом або надали клопотання керівника підприємства, організації, установи про індивідуальне проходження практики, можуть проходити виробничу практику на цих підприємствах, в закладах, установах і організаціях. У цьому випадку здобувачі вищої освіти Університету:

- погоджують базу практики з гарантом освітньої програми, завідувачем відповідної кафедри Університету, які дають згоду на проходження практики на таких базах лише за умови, якщо вони відповідають встановленим вимогам для проходження певних видів практик;

- надають до директорату Інституту / деканату факультету клопотання від керівника бази практики про індивідуальне проходження практики, погоджене гарантом освітньої програми, завідувачем відповідної кафедри Університету. Здобувачі вищої освіти Університету заочної форми навчання, які працюють за фахом, надають до заочного відділу довідку або копію трудової книжки з місця роботи та проходять практику без відриву від основного місця роботи або використовують для цього свою чергову відпустку (клопотання, довідки від керівників баз практик зберігаються в директораті Інституту / деканатах факультетів /заочному відділі до кінця проходження практики здобувачем вищої освіти Університету);

- після проходження практики надають керівнику практики від кафедри довідку про проходження виробничої практики з місця проходження практики та звітну документацію, затверджену кафедрою Університету відповідно до робочої програми практики, та звітують у **десятиденний** термін. Здобувачі заочної форми навчання надають довідку, звітну документацію та звітують в період навчально-екзаменаційної сесії, що йде після практики.

4. Практика за кордоном

4.1. Практика здобувачів вищої освіти Університету за кордоном, як одна з форм проведення практичної підготовки, здійснюється на сучасних підприємствах і в профільних організаціях країн світу.

4.2. Метою закордонної практики є сприяння інтеграції національної освіти до світового освітнього простору на основі закріплення теоретичних знань здобувачів вищої освіти Університету та вивчення практичного досвіду з фахової підготовки; оволодіння передовими методиками й технологіями.

4.3. Закордонні практики входять до каталогу вибірових освітніх компонентів. Обирання здобувачами вищої освіти Університету закордонної практики та формування груп здобувачів вищої освіти Університету для її проходження здійснюється у загальні строки згідно з Положенням про вільний вибір освітніх компонентів здобувачами вищої освіти Мелітопольського

державного педагогічного університеті імені Богдана Хмельницького.

4.4. Право участі здобувача вищої освіти Університету у закордонній практиці може бути реалізоване за таким алгоритмом: здобувач вищої освіти Університету обирає закордонну практику з каталогу вибіркових освітніх компонентів та проходить співбесіду із представниками баз практик, із якими Університетом встановлено партнерські стосунки у формі договорів (трьохсторонні договори між Університетом, організатором практики/стажування або його офіційним представником в Україні та здобувачем вищої освіти Університету; контракти, договори про співпрацю щодо організації та проведення практики), у яких визначені умови і терміни проходження практики, обов'язки та відповідальність сторін.

4.5. Відбір здобувачів вищої освіти Університету на практику проводиться офіційними представниками організатора практики в Україні, у межах визначеної кількості осіб з урахуванням їх фахової підготовки. До участі у конкурсному відборі на міжнародні програми стажування та практик допускаються здобувачі вищої освіти Університету за освітніми ступенями бакалавра та магістра, які мають закордонний паспорт; володіють іноземною мовою **на рівні не нижче A2/B1** (при низькому рівні надається термін удосконалення знань на спеціалізованих курсах).

4.6. Загальну організацію практики за кордоном та контроль за її проведенням в Університеті здійснює гарант освітньої програми, начальник відділу міжнародних зв'язків спільно з керівником практик Університету.

4.7. Навчально-методичне керівництво практикою здійснюють відповідні кафедри Університету.

4.8. Здобувачі вищої освіти Університету зобов'язані:

- до початку закордонної практики одержати від керівника практики від кафедри завдання, консультації щодо оформлення всіх необхідних звітних документів з практики;

- своєчасно прибути на базу практики;

- вивчити та суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії, встановлених країною, яка приймає на практику;

- нести відповідальність за невиконану роботу; після закінчення практики у визначений термін надати звітну документацію та звітувати на профільній кафедрі про проходження практики.

4.9. В окремих випадках здобувачам вищої освіти Університету, які відповідають вимогам для проходження міжнародних програм стажування та практик, наказом ректора дозволяється оформлення індивідуального графіку освітнього процесу або дострокове складання заліково-екзаменаційної сесії.

5. Підведення підсумків практики

5.1. Після закінчення терміну практики оформлюється Звітна документація, здобувачі вищої освіти Університету звітують про виконання програми практики. Оцінювання результатів проходження практики здійснюється відповідно до вимог, критеріїв, встановлених відповідною кафедрою Університету та зазначених у робочій програмі та силабусі практики.

5.2. Контрольні заходи з навчальної або виробничої практики у здобувачів вищої освіти Університету відбуваються на базах практики в останні дні її проходження або в Університеті упродовж 10 робочих днів після її завершення. За умови проходження практики у дистанційному форматі контроль результатів проходження практики здобувачів вищої освіти Університету може здійснюватися за допомогою інструментів синхронної чи асинхронної комунікації, зокрема систем проведення відеоконференцій.

5.3. Здобувачі вищої освіти Університету можуть звернутися до керівників практики щодо визнання результатів неформального та/або інформального навчання. У такому випадку здобувач вищої освіти Університету подає відповідну заяву, декларацію про попереднє навчання та додаткові документи, які підтверджують наведену в декларації про попереднє навчання інформацію (за наявності). Результати неформального та/або інформального навчання визнаються за процедурою, встановленою відповідним Положенням .

5.4. Навчальна практика, яка входить до складу інтегрованого освітнього компоненту (дисципліни), оцінюються за 100-бальною шкалою, а рейтинг здобувача вищої освіти Університету з освітнього компоненту визначається як середнє арифметичне. Оцінювання результатів проходження навчальної практики за визначеними кафедрою (кафедрами) вимогами здійснюється керівником практики від кафедри Університету. Оцінка за навчальну практику (залік), як за окремий освітній компонент, фіксується у відомості обліку успішності та в заліковій книжці; як частина інтегрованого освітнього компоненту (модуль) – у журналі обліку роботи академічної групи за підписом керівника практики від кафедри Університету.

5.5. Виробнича практика, яка виступає окремим освітнім компонентом освітньої програми, оцінюється за 100-бальною шкалою. Формою контролю практики є диференційований залік. Оцінювання результатів проходження виробничої практики здійснюється комісією, як правило, з трьох осіб, склад якої призначається завідувачем відповідної кафедри (кафедр) Університету на

засіданні кафедри (міжкафедральному засіданні) із зазначенням у протоколі засідання кафедри (міжкафедрального засідання). До складу комісії входять керівник практики від кафедри та члени відповідної кафедри (кафедр), а також можуть долучатися керівник практик Університету і керівник практики від бази практики, стейкхолдери. Оцінка за виробничу практику (диференційований залік) вноситься до відомості обліку успішності та залікової книжки за підписами членів комісії.

5.6. Оцінка за практику враховується при визначенні рейтингової позиції здобувача вищої освіти Університету.

5.7. У разі наявності поважних причин термін проходження здобувачем вищої освіти Університету практики може бути змінено. Здобувач вищої освіти Університету направляється на практику повторно, у вільний від навчання час, за індивідуальним графіком. Дозвіл на проходження практики надає ректор своїм наказом на підставі службової директора Інституту/декана факультету за погодженням із керівником практик Університету і гарантом освітньої програми. У випадках грубого порушення термінів проходження практики та невиконання програми практики, здобувач вищої освіти відраховується з Університету, як такий, що не виконав індивідуальний навчальний план. Здобувач вищої освіти Університету, який у визначені терміни пройшов практику, але без поважних причин своєчасно не з'явився на контрольний захід, або на контрольному заході отримав незадовільну оцінку, вважається таким, що має академічну заборгованість, і перескладає її у визначений графіком ліквідації академічної заборгованості час. Здобувач вищої освіти Університету, який повторно отримав незадовільну оцінку з практики, відраховується з Університету.

5.8. Процедура оскарження здобувачем вищої освіти Університету результатів контрольних заходів проходження практики (його незгода з результатами оцінювання проходження практики, недотримання, на його думку, процедур проведення захисту практики тощо) викладена у пункті 9.5.4.12. Положення про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.

5.9. Звітна документація здобувачів вищої освіти Університету про проходження практики зберігаються на кафедрах Університету упродовж одного року.

5.10. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедри, загальні підсумки на засіданні Вчених рад Інституту/факультетів й Університету.

5.11. Звіти керівників практик від кафедри про проходження

виробничої (навчальної) практики здобувачами вищої освіти Університету зберігаються на кафедрах упродовж 5 років.

6. Прикінцеві положення

6.1 Це Положення набуває чинності після його ухвалення Вченою радою Університету і затвердження наказом ректора.

6.2 Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням Вченої ради Університету й наказом ректора.

6.3 Фінансування практики здобувачів вищої освіти Університету може відбуватися за рахунок видатків державного або місцевих бюджетів, за рахунок коштів підприємств, організацій, установ, закладів усіх форм власності, закордонних замовників-спеціалістів, за рахунок коштів фізичних осіб, інших додаткових джерел фінансування, не заборонених законодавством України.

6.4 Оплата відряджень керівникам практики здобувачів вищої освіти Університету здійснюється згідно з чинним законодавством України.

Відповідальні
за укладання Положення

Наталія Титаренко
Людмила Афанасьєва

Погоджено
Провідний юрисконсульт

Анастасія Єрмак

Група розробників:

Титаренко Н.Є. – старший викладач кафедри математики і фізики, керівник практик Університету, голова робочої групи.

Афанасьєва Л.В. – доцент кафедри соціології та філософії, керівник практик Університету, співголова робочої групи.

Члени робочої групи:

Павленко О. М. – перший проректор;

Сидоренко А.І. – викладач-стажист кафедри біології людини та екології;

Непша О.В. – викладач-стажист кафедри географії та туризму;

Єпіфанцева Л.А. – асистент кафедри методики викладання германських мов;

Сюсюкан Ю. М. – викладач-стажист кафедри математики і фізики;

Солонська А.А. – викладач-стажист кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи;

Саєнко Ю.О. - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової та спеціальної освіти;

Сухомлінова А. – голова студентської ради.

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-442-52-25-2023	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Редакція № 05	
		Аркушів 32	Аркуш 18

Додаток 1
до Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького

ДОГОВІР № _____
про проведення виробничої (педагогічної) практики здобувачів вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

м. Мелітополь

« » 2023 року

Ми, що нижче підписалися, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького (далі - Університет), в особі в.о. ректора Фалько Наталі Миколаївни, що діє на підставі Статуту, з однієї сторони, та _____ (далі – База практики), в особі _____, що діє на підставі _____, з іншої сторони, які разом іменуватимуться «Сторони», а кожен з них окремо – «Сторона», уклали між собою цей договір про наступне:

1. Предмет і мета Договору

1.1. Університет направляє здобувачів вищої освіти, а База практики приймає та допускає їх на практику, згідно з узгодженим календарним планом.

1.2. Метою цього Договору є створення відповідних умов для проведення практики здобувачів вищої освіти Університету, для оволодіння ними сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них, на базі одержаних в Університеті знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

1.3. Співпраця базується на умовах добровільного об'єднання Сторін в межах предмету цього Договору. Сторони Договору зберігають юридичну та фінансову самостійність.

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-442-52-25-2021	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Редакція № 05	Аркушів 32 Аркуш 19

2. Права та обов'язки сторін

2.1. Сторони цього Договору мають право здійснювати або проводити заплановані роботи як своїми силами, так із залученням інших закладів або осіб.

2.2. Договір не впливає на зобов'язання Сторін за їх договірними відносинами з юридичними, фізичними особами та фізичними особами- підприємцями.

3. Права та обов'язки Університету

3.1. Забезпечити організацію, навчально-методичний супровід та контроль проходження практик здобувачами вищої освіти Університету відповідно до діючих або чинних в Університеті Положень.

3.2. За два місяці до початку практики надати Базі практики для погодження програму практики, а не пізніше ніж за тиждень – список здобувачів вищої освіти Університету, які направляються на практику.

3.3. Призначити керівниками практики від кафедр Університету кваліфікованих науково-педагогічних працівників.

3.4. Забезпечити своєчасне прибуття здобувачів вищої освіти Університету до Базі практики та виконання ними завдань, передбачених програмою практики.

3.5. Перед початком практики забезпечити проведення всіх організаційних заходів, перелік яких встановлює Університет відповідно до вимог діючого Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.

3.6. Зобов'язати керівників практик від кафедр та здобувачів вищої освіти Університету дотримуватися вимог Законів України «Про захист персональних даних», «Про доступ до публічної інформації» щодо збереження персональних даних працівників бази практики і ст. 307 Цивільного кодексу України щодо захисту інтересів вищевказаних осіб при проведенні фото-, кіно- та відеозйомок; норм Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», який регулює суспільні відносини в Україні; дотримуватися трудової дисципліни і Правил внутрішнього трудового розпорядку Базі практики.

3.7. Брати участь у розслідуванні комісією Базі практики нещасних випадків, що сталися зі здобувачами вищої освіти Університету під час проходження практики.

4. Права та обов'язки Базі практики

4.1. Надати базу для проходження практики здобувачами вищої освіти Університету.

4.2. Прийняти (прізвище, ім'я) здобувача/ку вищої освіти **першого**

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-442-52-25-2021	
		Редакція № 05	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 32	Аркуш 20

магістерського рівня Університету за спеціальністю: 016.01 Спеціальна освіта (Логопедія) на виробничу (педагогічну) практику згідно з календарним планом і відповідно до графіку освітнього процесу в Університеті

№ з/п	Назва освітньої програми	Курс та рівень підготовки	Вид практики	Кількість здобувачів вищої освіти	Строки практики	
					початок	кінець
1	Спеціальна освіта. Логопедія	I курс магістр	Виробнича практика (логопедична)	1		

4.3. Забезпечити призначення наказом керівника практики кваліфікованих спеціалістів для безпосереднього керівництва практикою. Визначити здобувачу вищої освіти Університету конкретне робоче місце.

4.4. Забезпечити створення під час проходження практики необхідних умов для виконання здобувачем вищої освіти Університету програми практики, не допускати його/її використання на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності.

4.5. Забезпечити здобувачу вищої освіти Університету безпечні умови праці на конкретному робочому місці. Допускати здобувачів вищої освіти Університету до практики після проведення інструктажу з охорони праці (вступний та первинний на робочому місці), інструктажу з цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях.

4.6. Надати здобувачам вищої освіти Університету можливість користуватися матеріально-технічними засобами та інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програми практики.

4.7. Забезпечити облік виходу на практику здобувачів вищої освіти Університету. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення негайно повідомляти керівникам практики від кафедр Університету.

4.8. Повідомляти Університет про нещасні випадки, що сталися зі здобувачами вищої освіти під час проходження практики.

4.9. Після закінчення практики надати письмову характеристику на кожного здобувача вищої освіти Університету, у котрій відобразити строки проходження практики, повноту та якість виконання програми практики, вміння застосовувати набуті у процесі фахової підготовки теоретичні знання в практичній діяльності, ступінь набуття професійного досвіду під час практики та рівень сформованої готовності до самостійної трудової діяльності.

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-442-52-25-2021	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 32	Редакція № 05
			Аркуш 21

4.10. Розглядати питання щодо подальшого працевлаштування найбільш професійно придатних здобувачів вищої освіти Університету.

5. Відповідальність сторін

5.1. У випадку порушення своїх зобов'язань за цим Договором Сторони несуть відповідальність визначену цим Договором та чинним законодавством України. Порушенням зобов'язання є його невиконання або неналежне виконання, тобто виконання з порушенням умов, визначених змістом зобов'язання.

5.2. Всі суперечки що виникають між Сторонами за цим Договором розв'язуються згідно з чинним законодавством України, шляхом переговорів або у судовому порядку.

6. Термін дії договору

6.1. Цей Договір вважається укладеним і набуває чинності з моменту його підписання Сторонами й скріплення печатками Сторін і діє до кінця практики згідно з календарним планом і відповідно до графіку освітнього процесу в Університеті.

6.2. Кожна Сторона, на власний розсуд, може припинити дію цього Договору під час його чинності, подавши письмове повідомлення не менш, ніж за 30 днів до запланованої дати завершення.

7. Форс-мажорні обставини

7.1. Сторони звільняються від часткового або повного виконання своїх обов'язків за цим Договором у випадку виникнення обставин непереборної сили, які неможливо передбачити або можна передбачити, але не можна попередити (війна, стихійне лихо), та при настанні обставин юридичного форс-мажору (рішення органів державної влади). Дія обставин форс-мажору повинна бути підтверджена компетентним органом, за винятком випадків, коли ці обставини загальновідомі або відповідно до цього прийнято нормативно-правові акти органів влади в межах їх компетенції.

7.2. Сторона, для якої стало неможливим виконання обов'язків за цим Договором через дію обставин форс-мажору, повинна в триденний термін повідомити іншу Сторону про початок, а потім – про закінчення дії цих обставин.

8. Антикорупційні застереження

8.1. Сторони зобов'язуються надавати усю актуальну інформацію у зв'язку з виконанням цього договору щодо наявності або виникнення потенційного або реального конфлікту інтересів.

8.2. При виконанні своїх зобов'язань за цим Договором, Сторони, їх

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-442-52-25-2021	
		Редакція № 05	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 32	Аркуш 22

афілійовані особи, працівники та представники не виплачують, не пропонують виплати і не дозволяють виплату будь-яких грошових коштів або цінностей, прямо або опосередковано, будь-яким особам для впливу на дії чи рішення цих осіб з метою отримати які-небудь неправомірні переваги чи інші неправомірні цілі.

8.3. При виконанні своїх зобов'язань за цим Договором, Сторони, їх афілійовані особи, працівники та представники не здійснюють дії, що кваліфікуються як дача/отримання хабара, підкуп.

8.4. Кожна зі сторін цього Договору відмовляється від стимулювання будь-яким чином працівників та представників іншої Сторони, у тому числі шляхом надання грошових сум, подарунків та послуг, що ставлять працівника та/або представника в певну залежність і спрямовані на забезпечення виконання цим працівником та/або представником будь-яких дій на користь стимулюючої його Сторони.

9. Заключні положення

9.1. Цей Договір складено українською мовою у двох автентичних примірниках, що мають однакову юридичну силу, по одному для кожної зі Сторін.

9.2. Умови цього Договору можуть бути змінені шляхом укладання додаткових угод за взаємною письмовою згодою Сторін.

9.3. Додаткові угоди та додатки до цього Договору є його невід'ємними частинами і мають юридичну силу у разі, якщо вони викладені у письмовій формі, підписані Сторонами та скріплені їх печатками.

9.4. Усі правовідносини, що виникають з цього Договору або пов'язані із ним, у тому числі пов'язані із дійсністю, укладенням, виконанням, зміною та припиненням цього Договору, тлумаченням його умов, визначенням наслідків недійсності або порушення Договору, регулюються цим Договором та відповідними нормами чинного в Україні законодавства, а також застосовними до таких правовідносин звичаями ділового обороту на підставі принципів добросовісності, розумності та справедливості.

9.5. Відповідальний структурний підрозділ від Університету під час реалізації Договору – (вказати кафедру) _____; контактна особа: _____, e-mail: _____; відповідальна контактна особа від Сторони-2 під час реалізації Договору – _____, e-mail: _____.

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-442-52-25-2021	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Редакція № 05	
		Аркушів 32	Аркуш 23

8. Юридичні адреси Сторін

Університет:

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
72312, Запорізька область,
м. Мелітополь,
вул. Гетьманська, 20

База практики:

Фактичне місце знаходження:

69017 Запорізька область
м. Запоріжжя
вул. Наукового містечка, 59

_____ 2023 року

В.о. ректора_

_____ Наталія ФАЛЬКО

(підпис)

_____ 2023 року

_____ (підпис)

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-442-52-25-2021	
		Редакція № 05	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 32	Аркуш 24

Додаток 2
до Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Інститут/факультет

Кафедра (кафедри)

ЗАТВЕРДЖЕНО НА
ЗАСІДАННІ КАФЕДРИ
(МІЖКАФЕДРАЛЬНОМУ ЗАСІДАННІ)
Завідувач кафедри

_____/_____
(протокол № _____ від _____ 20_ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

(повна назва навчальної/виробничої практики)

для здобувачів вищої освіти

Рівень вищої освіти _____
(перший (бакалаврський) або другий (магістерський))

Галузь знань _____
(шифр і назва галузі)

Спеціальність _____
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма _____
(назва освітньої програми)

Мелітополь, 20...

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-442-52-25-2021	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Редакція № 05	Аркушів 32
			Аркуш 22

2 сторінка

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

ПОГОДЖЕНО:
Гарант освітньої програми

(підпис)

_____ ПІБ

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-442-52-25-2021	
		Редакція № 05	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 32	Аркуш 22

3 сторінка

Робоча програма навчальної/виробничої практики «_____» складена відповідно до освітньої програми підготовки

1. Мета практики:

2. Перелік програмних компетентностей, які набуваються під час практики:

3. Заплановані програмні результати навчання:

4. Бази проходження практики

Таблиця 1

№	Назва бази практики	№ договору та дата його укладання	Дата закінчення терміну дії договору

5. Зміст практики

5.1. Опис навчальної/виробничої практики

Таблиця 2

Найменування показників	Ступінь вищої освіти, галузь знань, спеціальність, освітня програма	Характеристика практики
Кредитів: 1 Загальна кількість годин – Тижневих годин:	Рівень вищої освіти - ... Галузь знань –... Спеціальність - Освітні програма- ...	Назва практики: Семестр:____ Термін проходження практики: Вид контролю:

5.2. Програма навчальної/виробничої практики.

Розміщується інформаційний обсяг практичної підготовки за схемою:

Вступ (за наявності)

БЛОК I. Назва.....

ТЕМА1. Назва

Короткий виклад питань, які передбачається висвітлити у даній темі.

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-442-52-25-2021	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Редакція № 05	
		Аркушів 32	Аркуш 22

ТЕМА 2. Назва

БЛОК II. Назва

ТЕМА 3. Назва

5.2. Індивідуальні завдання, екскурсії під час практики (за наявності)

Таблиця 3

№ з/п	Індивідуальне завдання, тема екскурсії

6. Форми і методи контролю (конкретизувати).

7. Вимоги щодо оформлення звітної документації про проходження практики.

8. Критерії оцінювання.

9. Підведення підсумків (звітні конференції, круглі столи тощо).

10. Перелік навчально-методичної літератури

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-442-52-25-2021	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 32	Аркуш 22

Додаток 3
до Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького

Директору

НАПРАВЛЕННЯ НА ПРАКТИКУ

Відповідно до наказу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького від “___” ___ 20__ р. № _____ та на підставі договору з управлінням освіти Мелітопольської міської ради Запорізької області про проведення практик від “___” ___ 20__ р. № ___ (або на підставі договорів з іншими базами практик) направляємо до Вашого закладу освіти (або підприємства, установи, організації) для проходження виробничої (навчальної) практики здобувачів вищої освіти _____ курсу _____ групи _____ освітньої програми _____

_____ інституту/факультету
у кількості _____ чоловік.

Термін практики: з “___” ___ 20__ р. по “___” ___ 20__ р.

Керівник практики від кафедри: _____

Список здобувачів вищої освіти:

1.

Перший проректор МДПУ
імені Богдана Хмельницького

ПІБ

Виконавець
ПІБ

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-442-52-25-2021	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 32	Аркуш 22

Додаток 4
до Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького

Довідка про проходження виробничої практики (вказати повну назву практики)

Видана здобувачу вищої освіти ___ курсу _____ групи освітньої програми _____ першого (або другого) рівня вищої освіти _____ інституту/факультету

в тому, що в термін з _____ 20__ р. по _____ 20__ р. він/вона пройшов _____ (назва практики) на базі _____.

Під час практики здобувач вищої освіти сформував такі компетентності:

Упродовж практики здобувачем вищої освіти було досягнуто таких програмних результатів:

Кількість балів відповідно до критеріїв оцінювання: _____

М.П.

Підпис керівника бази практики

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-442-52-25-2021	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Редакція № 05	
		Аркушів 32	Аркуш 22

Додаток 5
до Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького

В.о.ректора
Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
Фалько Н.М.

Директора **Іванова Івана Івановича**

Клопотання

Адміністрація (назва навчального закладу) просить Вас направити на (назва практики) практику здобувача вищої освіти (назва факультету) факультету (ПБ), спеціальність 014.021 Середня освіта (Англійська мова і література), освітньо-професійна програма: Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша – англійська, групи М 112-ф.
Термін проходження практики з 05.12.2022 р. по 16.12.2022 р.